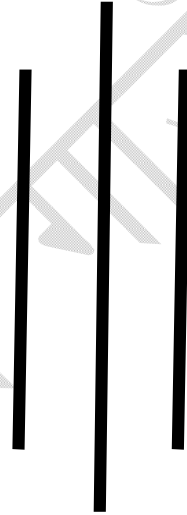

माण्डवी गाउँपालिकाको दशौं गाउँसभामा
गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री श्रीधर रोकाज्युले प्रस्तुत गर्नुभएको
आर्थिक वर्ष ०७८/०७९ को
नीति तथा कार्यक्रम

माण्डवी गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
जस्पुर, प्यूठान
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
मिति: २०७८/०३/१०

गाउँपालिका उपाध्यक्ष ज्यु,
सम्पूर्ण गाउँसभाका सदस्यहरु,
सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा
उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु ।

माण्डवी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम, यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्तै खुसी लागेको छ । यस अवसरमा म, नेपालको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको स्थापना र स्थानीय स्वशासनको लागि नेपाली जनताले गर्दै आएको ऐतिहासिक जनआन्दोलनहरुमा जीवन बलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहीदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । मुलुकको सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय एकता, स्वाधीनता र स्वाभिमानको कठिन परिस्थितिमा त्याग र नेतृत्व गर्नुहुने आदरणीय व्यक्तित्वहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

कोभिड-१९ का कारण विश्वभर लाखौं मानिसको ज्यान गइसकेको छ र लाखौं सङ्क्रमित छन् । यस महामारीबाट नेपालमा पनि लाखौं संक्रमित भएका छन् भने हजारौंले ज्यान गुमाई सकेका छन् र धेरै नागरिक संक्रमण मुक्त समेत भइसकेका छन् । यो विश्वव्यापी महामारीको दोश्रो लहरबाट माण्डवी गाउँपालिकामा हाल सम्म १७९ जना संक्रमित भइसकेका छन् भने ५ जना व्यक्तिको कोरोना संक्रमणबाट दुखद निधन भएको छ र करिब १७२ जना संक्रमणबाट मुक्त भएका छन् । यस विश्वव्यापी महामारीबाट सङ्क्रमित भई नेपालभित्र तथा वाहिर जीवन गुमाउनेका शोकाकुल परिवारजनप्रति माण्डवी गाउँपालिका समवेदना व्यक्त गर्दछु । कोभिड-१९ ले मुलुकको अर्थ व्यवस्था माथि गम्भीर असर पुऱ्याएको छ । यस महामारीबाट माण्डवी गाउँपालिका पनि अछुतो रहन सकेको छैन । उद्योग व्यापार व्यवसाय प्रभावित भएको छ । सबै विद्यालय शैक्षिक संस्थाहरु बन्द छन् । धेरैको रोजगारी गुमेको छ । बिकास निर्माणका कार्यहरु सोचे अनुरूप अघि बढ्न सकेको छैन । कोभिड-१९ को दोश्रो लहरको सङ्क्रमण प्रारम्भ भएलगत्तै नेपाल सरकारले अवलम्बन गरेको रणनीति र निर्णय बमोजिम संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य स्थानीय तहहरूसँग समन्वय गरेर यस रोगको सङ्क्रमण फैलिन नदिन गाउँपालिकाले अहोरात्र काम गरिरहेको छ । सङ्क्रमण थप फैलिन नदिन र यस महामारी माथी विजय हासिल गर्न आगामी दिनमा अझ बढी सतर्कता, समन्वय र एकता आवश्यक भएकोले एक ढिक्का भएर दृढताका साथ लाग्न म सबैमा आह्वान गर्दछु । यस जोखिमपूर्ण परिस्थितिमा अग्रपंक्तिमा

रहेर सेवा गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरु, स्वास्थ्यकर्मी, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, स्थानीय स्वयंसेवक, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी, एम्बुलेन्स चालक, सामाजिक संघ संस्था, निजी तथा ब्यावसायिक क्षेत्र, सञ्चारजगत तथा सम्पूर्ण महानुभावहरु लगायत सम्पूर्ण गाउँवासीको उच्च प्रशंसा गर्दै हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

यस महामारी सङ्क्रमण रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारको कार्यमा गाउँवासीले दिएको साथ, सहयोग, अगाध माया र ममताबाट प्रेरित भई मैले गाउँपालिकालाई समृद्ध, र सुशासनयुक्त बनाउन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह र विकाश निर्माणको कार्यलाई समेत प्रतिकूलताका बावजुत सम्पन्न गर्ने गरी आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम गाउँसभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवको अनुभूति गरेको छु ।

कोभिड १९ को दोश्रो लहरको संक्रमणबाट करिब २ महिनादेखि मुलुक बन्दाबन्दीको अवस्थामा रहेकोमा हाल क्रमिक रुपमा सामान्यतर्फ उन्मुख भैरहेको महशूस भएतापनि परिस्थिति कुनै पनि बेला विषम हुन सक्ने देखिन्छ । यस महामारीबाट पूर्ण उन्मुक्ति कहिले हुन्छ, यकिन गरी भन्न सकिने स्थिति छैन, तथापी यसले गाउँवासीमा पारेको असरलाई न्यूनीकरण गरी छिटो भन्दा छिटो जनजीवनलाई पूर्ववत् अवस्थामा ल्याउन हामी प्रयासरत छौं । आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको प्राथमिकता जनस्वास्थ्य सेवा सुधार, विद्यालय शिक्षा सुधार, कृषि तथा पशु क्षेत्रको विकास र वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवालाई उद्यमशीलता तथा रोजगारी प्रबर्द्धन र निर्माणाधिन गाउँपालिकाका गौरवका आयोजना सम्पन्न गर्नमा केन्द्रित रहेको छ । यी क्षेत्रहरुलाई लक्षित गरी कोभिड १९ प्रतिकार्य योजनामा सम्पूर्ण आयोजना तथा कार्यक्रमहरु समेट्ने गरि सवै सँगको सहकार्यमा कार्यान्वयनमा लैजान पहल गरिनेछ ।

कोभिड १९ को विश्वव्यापि संक्रमणको कारणबाट उत्पन्न असहज परिस्थिति तत्काल सामान्य अवस्थामा आउन सक्ने नदेखिएकोले यसको असरलाई न्युनिकरण गर्दै जनजीवनलाई नियमित गर्ने विषय नै अहिलेको प्रमुख चुनौति हो । महामारीको अवस्थामा स्थानिय सरकारका आवश्यकता र प्राथमिकताहरु पनि बदलिएका छन् । यस परिस्थितिमा स्थानिय तहको बजेट तर्जुमा सामान्य अवस्था भन्दा फरक हुने निश्चित देखिन्छ । नेपालको संविधान, प्रचलित ऐन, कानूनले स्थानिय तहलाई प्रदान गरेको अधिकारहरुलाई कार्यान्वयन गर्दै सुखि र समृद्ध स्थानिय तह बनाउने, जनतालाई अधिकार सम्पन्न बनाउने र जनतालाई आफ्नो नजिकको सरकारको अनुभुती गराउने असल प्रयत्न ४ वर्ष देखि गर्दै आइरहेका छौं । स्थानिय स्तरमा योजनाको छनौट, स्थानिय जनताबाटै त्यसको कार्यान्वयन र त्यसको

लाभको न्यायोचित वितरण मार्फत स्थानिय तहको विकास प्रभावकारी ढंगले अगाडि बढेको अनुभूती भएकोछ ।

गाउँपालिकाको विकास तथा स्थानीय तहको संचालनमा राजनीतिक दल, कर्मचारी प्रशासन, नागरिक समाज, निजि क्षेत्र, गै.स.स. तथा आम जनसमुदायबाट प्राप्त गरेको रचनात्मक एवं सृजनात्मक सहयोगका लागि म सबै प्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दै अगामी दिनमा समेत हामी सबैको सहकार्य र समन्वयबाट अगाडि बढ्ने छौं भन्ने प्रण गर्दछु ।

आदरणिय गाउँसभा सदस्य ज्युहरु

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रमको समीक्षा

स्थानिय सरकार स्थापनाको करिव ५ वर्षमा ४ वटा नीति तथा कार्यक्रमहरुको माध्यमबाट संविधानप्रदत्त अधिकार बमोजिम कार्य जिम्मेवारीहरु व्यवस्थित र नतिजा उन्मुख रुपमा सम्पादन गरि स्थानिय सरकार जनताले आफ्नै गाउँघरमा भेट्ने र सुख दुखमा साथ दिने सरकारको रुपमा स्थापित हुन सफल भएका छौं । विगतका वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरु मार्फत स्थानिय जनताका आधारभुत आवश्यकता परिपुर्ति देखि विकाश निर्माणका महत्वपुर्ण कार्यहरु सम्पन्न गरेका छौं ।

त्यसैले अब म यस आर्थिक वर्षमा स्थानिय सरकारको हैसियतले गाउँपालिकाले गरेका सम्पादित कार्यहरुको छोटो समिक्षा गर्न चाहन्छु ।

माण्डवी गाउँपालिकाले यस आर्थिक वर्षमा कोभिड १९ रोगको संक्रमण सँग जुध्ने ,बेरोजगार युवाहरुलाई कृषि क्षेत्रमा आर्कषित गर्ने, भौतिक पुर्वाधारका महत्वपुर्ण कार्य सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिएको थियो । गाउँपालिकाले कृषिलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखि संघिय सरकारको विशेष अनुदान, प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदानबाट बृहत पकेट क्षेत्रहरुको निर्माण गरि कृषकलाई प्रोत्साहान गर्ने नीति लिएको थियो । अरडखोलामा बृहत कृषि पकेट कार्यक्रम अर्न्तगत लाभग्राहिहरुको छनौट गरि सिचाँइ कुलो निर्माण, लिफ्ट सिचाँइ ,माछा पोखरी निर्माण,तरकारी खेति लगाएतका कार्यहरुबाट करिव २५ वटा कृषक समुह र कृषकहरु लाभान्वित भएका छन् । माडिखोला र भिम्रुक खोला करिडोरमा कृषि पकेट कार्यक्रमबाट करिव ४७ जना कृषक समुह, कृषक सहकारी तथा कृषकहरुले तरकारीखेती ,टनेल निर्माण ,बंगुर पालन, बाखापालन,कुखुरापालन, च्याउखेती लगाएतका कार्यहरु सम्पन्न गरि भुत्तानीको चरणमा रहेका छन । आधुनिक कृषि प्रणालिलाई अवलम्बन गर्न कृषकलाई मिनि टेलर,डिजिटल

तराजु,पावर टेलर, टनेल, स्प्रे ट्याकिं प्राप्त गर्ने व्यक्तिको नामावलि छनौट गरि वितरण कार्य सुरु गरिएको छ । कृषकलाई व्यवसायिक बनाउन कृषक समुह दर्ता गर्न लगाई करिव ९९ वटा कृषक समुह यस वर्षमात्र दर्ता भएका छन । गाउँपालिकाले लामाचौरमा बहुउद्देशिय नर्सरी निर्माण गरि आफ्नै स्थानिय तहमा नर्सरी निर्माण मार्फत विरुवा उत्पादन सुरु गरेको छ कागती, किमु लगाएतका करिव ६ हजार विरुवा नर्सरीमा उत्पादन गरि वितरणको पर्खाइमा रहेका छन् । प्रदेश सरकार र गाउँपालिका मार्फत निर्माण सम्पन्न गरिएको चिस्यान केन्द्र पुर्ण रुपमा संचालनमा आएकोछ हाल सम्म करिव ४२२३३ के.जि. आलु चिस्यान केन्द्रमा राखिएको छ ,

सामुदायिक विद्यालय संचालनका कठिनाइलाई मध्यनजर गर्दै गा.पाद्वारा शिक्षकको व्यवस्थापन मार्फत शिक्षक दरबन्दी पूर्ति नभएको अवस्थामा न्युन शिक्षक भएका विद्यालयमा ३० जना शिक्षकहरु गाउँपालिका अनुदानको शिक्षकको रुपमा करार नियुक्ति गरिएकोछ । ११ वटा विद्यालयलाई रु. १ लाखका दरले निजि शिक्षकका लागि भनेर अनुदान दिएकोछ । शैक्षिक गुणस्तर शुधारका निमित्त निरन्तर मूल्यांकन, प्र.अ सँग कार्यसम्भौता करार ,विद्यालयमा ई हाजिरको सुरुवात, प्र.अहरुको मासिक बैठक, गरिव जेहेन्दार विद्यार्थीलाई छात्रवृति तथा विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गरि शैक्षिक गुणस्तरका सुधार गरिएकोछ । माण्डवी माध्यमिक विद्यालयमा प्राविधिक धारमा कम्प्युटर ईन्जिनियरिङको पढाई सुरुवात गरि यस वर्ष ११ कक्षाको अनुमति दिइएकोछ । वालबालिकालाई पढाइका लागि विद्यालय टि.भि कार्यक्रम, गरिव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीलाई भोला वितरण कार्यक्रम,मावि विद्यालयहरुमा भेन्डर मेशिन जडान,मावि विद्यालयहरुमा खानेपानी फिल्टरको व्यवस्था जस्ता कार्यक्रम सम्पन्नको चरणमा रहेका छन । स्थानिय सरकारको रुपमा हामीहरुले काम सुरुवात गरेपछि सम्पूर्ण मावि विद्यालयहरुमा २ कोठे देखि ४ कोठे सम्मका भवन निर्माण भइसकेका छन् भने अन्य विद्यालयहरुमा समेत भौतिक पुर्वाधारको कार्य सम्पन्न गरेका छौ ।

स्वास्थ्य क्षेत्रमा जनताको सहज र सरल पहुँच स्थापित गर्नका लागि सम्पूर्ण स्वास्थ्य चौकि र सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइवाट नियमित स्वास्थ्य सेवाहरु संचालन भैरहेका छन् । गाउँघर क्लिनिक र खोप क्लिनिकहरुको भौतिक संरचना सुधार र उपकरण उपलब्ध गराइएकोछ । सुत्केरी टेवा कार्यक्रमले सकारात्मक प्रभाव पारेकोछ,देविस्थान स्वास्थ्य चौकिमा ल्याव सेवा निरन्तर संचालनमा रहेकोछ भिडियो एक्सरे तथा एक्सरे सेवा सुरु गर्न जनशक्तिलाई तालिम समेतको व्यवस्था गरि सेवा सुचारु गरी यस वर्ष हालसम्म १७० जनाले भिडियो एक्सरे तथा २७ जनाले एक्सरे सेवा प्राप्त गरेका छन् । सम्पूर्ण

स्वास्थ्य चौकिमा ई हाजिरि, कम्प्युटर तथा प्रिन्टरको व्यवस्था, ईन्टरनेटको पहुँच स्थापित गरि स्वास्थ्य संस्थालाई आधुनिक प्रविधिसँग जोडिएकोछ । औषधि तथा उपकरणहरूको अभाव हुन नदिई निरन्तर स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइएकोछ । गाउँपालिकाको एम्बुलेन्स खरिद गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेकोछ ।

माण्डवी गाउँपालिकामा एक घर एक धारा अभियानलाई यस वर्ष पनि कार्यान्वयन गरि यस आर्थिक वर्ष तिराम खानेपानी, गोलबाड खानेपानी र आँपचौर खानेपानी आयोजना सम्पन्नको अन्तिम चरणमा पुगेका छन् । स्थानिय सरकार बनेपछि गाउँपालिकाको प्रमुख कार्यक्रम मध्ये माण्डवीबासिलाई शुद्ध खानेपानीको उपलब्ध गराउनु थियो । करिव ८० प्रतिशत नागरिक शुद्ध खानेपानीको पहुँचमा पुगेका छन् । उज्यालो माण्डवी गाउँपालिका अभियान अर्न्तगत यस आ.वमा मात्रै करिव १२५ घरधुरिमा मिटर बक्स विजुलिको तार, एम.सि.वि वितरण गर्न लाभग्राहिको छनौट गरि वितरण कार्य सुरु गरिएको छ । सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रममा अर्न्तगत १०० घरधुरीले जस्तापाता प्राप्त गरेका छन् । पर्यटन क्षेत्रको विकास गर्न यस गा.पाको ऐतिहासिक तथा धार्मिक स्थल उदयपुरकोट दरवारको गुरुयोजना अनुसार ठेक्का लगाई निर्माण कार्य सुरु गरिएकोछ । ठुलिलेकमा पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम अर्न्तगत नेपाल सरकार र गाउँपालिकाको सहलगानीमा ठेक्का स्विकृत भइ सम्झौता सम्पन्न गरिएकोछ ।

सन्तुलित र समावेशि विकास माण्डवीको पहिचान भन्ने मुल मन्त्रलाई आत्मसाथ गर्दै सबै वडाहरूमा विनियोजन भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू लगभग सम्पन्न भएका छन् । युवा पुस्तालाई खेलकुद सँग आवद्ध गर्न राष्ट्रपती रनिङ्ग सिल्ड छनौट प्रक्रिया सम्पन्न गरिएको छ । यद्यपि कोरोना माहामारीका कारण अन्य खेलकुद प्रतियोगिता सम्पन्न गर्न सकिएन । जेष्ठ नागरिकलाई सम्मान गर्ने कार्यक्रम ५ वटै वडाहरूमा सम्पन्न भएका छन् । जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र, अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण वडास्तरमै गई करिव ३८५ परिचयपत्र वितरण गरिएकोछ, वालमैत्रि स्थानिय शासन संचालनका लागि विविध कार्यक्रम, महिला लक्षित विभिन्न शिप मुलक तालिम तथा शसक्तिकरण अभियान संचालन गरिएको छ । गरिवि निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मार्फत करिव ९० जनालाई सिप विकास र उद्यमशिलता तालिम प्रदान गरिएकोछ । गाउँपालिकाको समग्र विकास र विपद्का सन्दर्भमा स्थानिय राजनैतिक दल, उद्योग बाणिज्य संघ, सहकारी संस्था, निजि संघ संस्थाहरू सँग समन्वय र सहकार्यको लागि अन्तरक्रिया र छलफल गरिएकोछ ।

गाउँपालिकाको प्रशासकिय भवन निर्माणको महत्वपूर्ण कार्य सम्पन्न भैसकेको छ र आगामि दशै भित्रै नयाँ भवनबाट गाउँपालिकाले सेवा प्रवाह गर्ने लक्ष्य लिएको छ । गाउँपालिका जोड्ने रिडरोडको यस वर्ष सम्पन्न गर्नुपर्ने धेरै कार्य सम्पन्न भइसकेकोछ । गाउँपालिका देखि वडाकार्यालय सम्म तथा वडा कार्यालय देखि गाउँपालिकाका करिव ९० प्रतिशत वस्तिहरु सडक संजालबाट जोडिएका छन । फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि डम्पिङ साइटको निर्माण अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

विपद् व्यवस्थापनका लागि कोषमा प्रयाप्त श्रोतको सुनिश्चितता गरि राहात, पुनरस्थापना र प्रतिकार्य योजना मार्फत बाढिपहिरोमा परेको ,आगालागिबाट प्रभावित करिव १५ पिडित परिवारलाई तत्कालै राहत वितरण गरिएको छ । दिर्घरोगिलाई उपचारमा सहयोग गर्न ३९ जना दिर्घ रोगिले गाउँपालिकाबाट सहयोग प्राप्त गरेका छन । सार्वजनिक सेवालाई समायानुकुल परिमार्जन गर्दै छिटो छरितो सेवा प्रदानका लागि गाउँपालिका र वडा कार्यालयहरुमा ईन्टरनेट सुविधा, सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैकिङ प्रणाली मार्फत सुचारु गरिएको ,व्यक्तिगत घटनाहरुलाई डिजिटाइजेसन कार्य सम्पन्न गरिएको,व्यक्तिगत घटना दर्ता सिविर मार्फत १७० जनाको घटना दर्ता गरिएको ,सुचना अधिकारी व्यवस्था,गुनासो सुन्ने अधिकारीको प्रबन्ध, सुभाब पेटिका र नागरिक बडापत्रको व्यवस्थाले जनतामा स्थानिय सरकारप्रति विश्वास बढेको तथा गुनासा घटेको र गाउँ गाउँमा आफ्नै सरकार भेटेको अनुभुति गर्न पाएको महुशुस गरेका छौ । स्थानिय तहमा कानुनी जटिलता र अभावलाइ चिर्दै यस आर्थिक वर्षमा करिव १६ वटा नयाँ कानुन निर्माण गरि कार्यन्वयनमा ल्याइएकोछ ।

कोभिड-१९ रोगको संक्रमणको दर बढदै जाँदा गाउँपालिकाले संक्रमितको खोजि गर्ने र परिक्षणको दायरालाई बढाउन गाउँपालिकाले २०० एन्टिजेन किट खरिद गरि नागरिकको कोभिड परिक्षण गरेकोछ । जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयबाट प्राप्त भएको एन्टिजेन किट समेतले आज सम्म करिव ३९९ जनाको कोभिड परिक्षण गरिएकोछ,सो परिक्षणबाट १७९ जना कोरोना पोजेटिभ भेटिनु भएकोछ । गाउँपालिकाले भवानिश्चरी आ.विमा सँचालन गरेको १५ बेडको अक्सिजन सहतिको आइसोलेसन केन्द्रमा हालसम्म २३ जनाको उपचार भएकोमा ७ जनालाई जिल्ला आइसोलेसन केन्द्रमा रिफर गरिएको तथा एक जनाको आइसोलेसन मै दुखद निदन भएकोछ, आइसोलेसन केन्द्रमा २४ सै घण्टा सेवा प्रदान गर्न स्वास्थ्यकर्मिलाई तयारी अबस्थामा राखिएकोछ । कोरोना माहामारीबाट नागरिकको स्वास्थ्य प्रति गाउँपालिका संवेदनशिल र क्रियाशिल भएको अनुभुति जनतामा परेकोछ । यसवाट हामिलाई स्थानिय सरकारले निरन्तर आफ्नो जिम्मेवारी कुशलताका साथ पुरा गर्ने हो भने जस्तो सुकै विपदलाई पनि

जित्त सकिन्छ भन्ने अनुभूति भएकोछ । कोभिड-१९ रोगका कारण लगाइएको लकडाउनका कारण अर्थिक वर्षको अन्त्य सम्ममा सम्पन्न गरि सक्नु पर्ने केहि आयोजनाहरु तथा कार्यक्रमहरु सम्पन्न गर्न कठिनाई भएकोछ ति आयोजनाहरु तथा कार्यक्रमहरुलाई श्रोतको सुनिश्चितता गरि आगामि आ.व मा कार्यसम्पन्न गरिनेछ ।

आदरणिय गाउँसभा सदस्यज्युहरु,

मैले माथि चालु आर्थिक वर्षमा सम्पादन गरेका केहि महत्वपूर्ण कार्यहरुको मात्र समिक्षा गरेकोछु अन्य महत्वपूर्ण क्रियाकलाप र कार्यक्रमहरु गाउँपालिकाबाट सम्पन्न भइसकेका र सम्पन्न हुने क्रममा रहेका छन । अब म यस माण्डवी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ का लागि नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

क्षेत्रगत नीतिहरु :

क) कोभिड-१९ बाट सिर्जित संकट व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रम :

१. आर्थिक रुपले अति विपन्न श्रमिक तथा मजदुरलाई रोजगारी उपलब्ध गराउन श्रममुलक प्रविधिको प्रयोग गरि कार्यान्वयन गरिने आयोजनाहरु छनौटमा प्राथमिकता दिइनेछ,

२. कोभिड-१९ को व्यवस्थापनमा खटिने स्वास्थ्यकर्मी तथा जनशक्तिलाई सुरक्षा सामाग्री(मास्क,पञ्जा,सेनिटाइजर पिपिई) तथा औषधी उपकरणहरुको अभाव नहुने गरि व्यवस्था मिलाइनेछ,

३. कोरोना रोकथाम नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनमा अग्रमोर्चामा खटिने स्वास्थ्यकर्मी तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारीलाई जोखिम भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ,

४. कोभिड संक्रमणको सम्भावित जोखिममा रहेका नागरिकहरुलाई नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको आइसोलेसनमा राखि उपचार गरिनेछ,होम आइसोलेसनमा बसेका संक्रमितलाई लक्षणका आधारमा उपचार गर्न स्वास्थ्य कर्मिलाई परिचालन गरिनेछ ,

५. कोभिड-१९ संक्रमण देखिएका संक्रमित व्यक्तिलाई आइसोलेसनमा राखि उपचार गर्ने तथा अक्सिजन लगाएतका आवश्यक उपकरणको व्यवस्था गरिनेछ,

६. कोभिड-१९ को संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि क्षमता विकास तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रमको लागि महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका,शिक्षक ,कर्मचारी तथा युवाहरुलाई परिचालन गरिनेछ,

७. कोभिड-१९ का कारण विधार्थी, गर्भवती महिला , जेष्ठ नागरिक , अपांगता भएका व्यक्ति डिप्रेसेशनमा रहेका व्यक्ति तथा मनोसामाजिक परामर्श आवश्यक पर्ने व्यक्तिहरूलाई मनोपरामर्श सेवा उपलब्ध गराउन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ,

८. कोभिड-१९ संक्रमणका कारण लकडाउनले अर्थतन्त्रमा पार्ने नकारात्मक प्रभाव तथा रोजगारी गुमाएका श्रमिक तथा बेरोजगार युवाहरूलाई रोजगारी श्रृजना गर्ने खालका कार्यक्रम, सिप विकाश सम्बन्धि तालिम , उद्यमशिलता सम्बन्धि तालिम दिइनेछ , बेरोजगार युवाहरूलाई प्रदेश सरकार समेतको सहयोगमा कृषि लगाएतका सम्भावित क्षेत्रमा कामका आधारमा प्रोत्साहान दिइनेछ ,

९. कोभिड-१९ रोगको तेश्रो लहरको संक्रमणलाई मध्यनजर गर्दै त्यसको प्रभावबाट बच्नका लागि आवश्यक तयारी गरिनेछ , नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको कोरोना विरुद्धको खोपलाई लक्षित समुहहरूलाई लगाइनेछ । नेपाल सरकारले कोरोना खोप गाउँपालिकाहरूले समेत खरिद गरि लगाउन सक्ने कानुनि प्रबन्ध गरेमा गाउँपालिकाले खोप खरिद गरि जनतालाई खोप सुविधा उपलब्ध गराउनेछ,

१०. कोभिड-१९ रोगको संक्रमणसँग जुध्न आवश्यक पर्ने श्रोतसाधनलाई न्युन हुन नदिन प्रयाप्त मात्रामा कोरोना व्यवस्थापन कोषमा रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

१. आर्थिक विकास क्षेत्र :

क). माण्डवी गाउँपालिकाले निर्माण गरेको टोल विकास संस्था परिचालन सम्बन्धि कार्यविधिले तोके बमोजिम सम्पूर्ण वडाहरूमा टोल विकास संस्थाहरूको गठन गरिनेछ । गठन गरिएका टोल विकास संस्थाहरूलाई विकास निर्माणका कार्यहरू, सरसफाईका कार्यहरू, विपद्जन्य कार्यको रोकथाम तथा नियन्त्रण लगाएतका क्रियाकलापहरूमा टोल विकास संस्थालाई परिचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ,

ख). कृषि उपज तथा कृषिजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भरताका लागि उद्यमशिलताको प्रवर्द्धन गर्न व्यवसायिक किसानहरूलाई सर्वसुलभ तरिकाबाट गुणस्तरिय विउ, मल, किटनाशक औषधि उपलब्ध गराइनेछ , उत्पादित वस्तुको भण्डारणका लागि चिस्यानकेन्द्रको सुदृढिकरण गरिनेछ , प्रत्येक किसानको लागत मुल्य प्राप्तिको सुनिश्चितताको लागि कृषि र पशु विमा कार्यक्रमलाई लागु गर्न थालनी गरिनेछ ।

ग). माण्डवी गाउँपालिकामा कृषि तथा पशुपालनको प्रचुर सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै तरकारी पकेट कार्यक्रम, मसलाबाली पकेट कार्यक्रम र बाखा पकेट कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ,

घ).कोभिड-१९ रोगका कारण रोजगारी गुमाएर भारत तथा तेश्रो मुलुकबाट फर्किएका युवाहरूलाई कृषि पेशामा आवद्ध गर्न कृषकलाई प्रोत्साहान दिइनेछ । युवाहरूलाई सामुहिक खेति गर्न प्रेरित गरि कृषि पकेट क्षेत्रहरूको निर्माण गरिनेछ ,कृषि उत्पादनको परिमाणका आधारमा प्रोत्साहन दिइनेछ ,प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदान समेतका आधारमा युवाहरूलाई व्यवसायिक कृषक बनाइ स्थानिय तहमै रोजगारीको सुनिश्चित गरिनेछ ,

ड).गाउँपालिका भित्रका प्रत्येक वडाहरूको कृषि सम्भाव्यता हेरी कृषकलाई कृषि उत्पादनमा परिचालन गरिनेछ, मर्कावाड लाई स्मार्ट कृषि पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ । वडा नं ५ को शिखे डुंगडुंगे चिनलाई बाखा पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ,वडा नं १ मा गोलभेडा उत्पादनमा प्राथमिकता दिइनेछ, वडा नं ३ लाइ तरकारी खेती तथा वडा नं ४ लाइ पशुपालनको पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।

च).मसला जातका बालि लगाउन विशेष पकेट क्षेत्रको निर्माण गरि प्रत्येक वडामा सम्भाव्यता अध्ययन गरि बेसार,अदुवा र टिमुर खेतिमा कृषकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । स्थानिय तर पोषणका रूपले महत्व मानिएका रैथाने वालीहरू जौ,फापर,कोदो,स्थानिय आलु,र मकै बालि प्रबर्द्धन तथा विकासका लागि जोड दिइनेछ र सोको वजार प्रबर्द्धनका लागि प्रदेश सरकार समेतको सहयोगमा निर्माण सम्पन्न गरिने कोशेली घर मार्फत गाउँपालिकाको उत्पादनलाई वजारीकरण गरिनेछ

छ). बालीनाली उत्पादन तथा जैविक विविधता संरक्षणमा सहयोग पुर्याउने माहुरी पालनलाई प्रबर्द्धन गरिनेछ । यस गाउँपालिकामा बाखापालन,बंगुर पालन ,कुखुरा पालन लगाएत पशुपालनको अत्याधिक सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै पशुपालक कृषकलाई प्रोत्साहन गर्न आधुनिक खोर निर्माणमा, व्यवसायिक पशुपालक कृषकलाई उन्नत जातका पशु वितरण तथा मासु पसल र दुध डेरी पसलको सुदृढ व्यवस्थापनमा जोड दिन विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,

ज).पशु नश्ल सुधार कार्यक्रम संचालन गरी पशुको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धी गरिनेछ । पशुको उपचारका लागि आवश्यक औषधि तथा उपकरणका लागि आवश्यक कार्यक्रम तय गरिनेछ,

झ).कृषकले उत्पादन गरेको दुग्धजन्य पदार्थ तथा कुखुरा र खसिको मासु उत्पादन गरेको परिमाणको आधारमा कृषकलाई प्रोत्साहन दिइनेछ,

त्र).कृषिलाई निर्बाहमुखिबाट व्यवसायिक बनाउन,कृषिमा विविधिकरण गर्न ,कृषकलाई कृषि पेशा तर्फ आर्कषण गर्न ,कृषकहरुको उत्पादन लागत कम गर्न कृषकलाई उत्पादनका आधारमा प्रोत्साहन गर्ने तथा कृषि यान्त्रिकरणमा अनुदान दिइनेछ । कृषिकले गाउँ गाउँमा उत्पादन गरेको कृषि उपजलाई सहज बजारीकरण गर्नका लागि निशुल्क रुपमा कृषि एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरिनेछ,

ट).कृषकले उत्पादन गरेको कृषि उपजको सहज बजारीकरणका लागि गाउँपालिकामा हाट बजार संचालनका लागि जग्गा प्राप्तिका लागि सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरि हाट बजार संचालनमा ल्याइनेछ । गाउँपालिकामा भएका बाभो जग्गाहरुको एकिकृत तथ्यांक संकलन गरि बाभो जग्गा उपयोग गर्न युवाहरुलाई प्रोत्साहान गरिनेछ,

ठ). गाउँपालिकामा पशुपन्छी बजार प्रवर्द्धन गरि उपभोक्ताहरुलाई स्वस्थ र गुणस्तरीय पशुजन्य पदार्थ आपूर्ति गरिने छ,

ड).कृषकलाई कृषक परिचयपत्र वितरण कार्यलाई थालनि गरिनेछ ,परिचय पत्रका आधारमा कृषकलाई वर्गिकरण गरि सोहि अनुसारको प्रोत्साहन वा अनुदान वितरण गरिनेछ । गाउँपालिकाका अगुवा कृषक र वेरोजगार युवाहरुलाई लक्षित गरि सहुलियत पुर्ण व्याज दरमा ऋण प्रदान गर्न बैक सँग समन्वय गरिनेछ ।

ढ).गाउँपालिकामा दर्ता भएका सहकारी संस्थाहरुको नियमन गरि नविकरण गर्नुपर्ने सहकारीलाई नविकरण गर्ने तथा निस्कृय सहकारीलाई खारेज गरिनेछ ,सहकारीलाई प्रवर्द्धन गर्नका लागि सहकारीसँग साभेदारीमा कार्यक्रमको सञ्चालन गरिनेछ ,

ण).धार्मिक तथा पर्या पर्यटनको विकासका लागि उदयपुरकोट दरवार निर्माणमा नेपाल सरकार र गाउँपालिकाको समपुरक कोषबाट गुरुयोजना अनुसारको उदयपुरकोट दरवारका महत्वपुर्ण कार्य सम्पन्न गरि माण्डवी गाउँपालिकाको प्रमुख पर्यटकिय क्षेत्रको रुपमा विकाश गरिनेछ । ठुलिलेकमा पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि नेपाल सरकार र गाउँपालिकाको समपुरक अनुदानमा ठेक्का मार्फत कार्यसम्पन्न गर्ने गरि कार्य थालनि गरिनेछ,गाउँपालिकामा रहेका अन्य पर्यटकीय तथा धार्मिक क्षेत्रहरुको पहिचान र विकास गरि निर्माण कार्य सुरुवात गरिनेछ ,

त).गाउँपालिका भित्र रहेका उद्योग व्यवसायलाई सुरक्षा तथा संरक्षण गर्दै औद्योगिक वातावरण तयार पार्ने तथा नयाँ उद्योगि व्यापारीलाई समेत उद्योग व्यवसाय गर्न प्रोत्साहन गर्दै सफल उद्यमी र व्यवसायि बनाउन विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ,

२. समाजिक विकास क्षेत्र :

क).कोभिड-१९ रोगको संक्रमणका कारण विद्यालय बन्द रहेको अवस्थामा नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्ड बमोजिम बैकल्पिक विधिहरूको प्रयोग गरि पठनपाठन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । सामाजिक दुरी कायम गरि विद्यालय सञ्चालन गर्न नेपाल सरकारबाट निर्णय भएको अवस्थामा स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्ड पालना गरी पठनपाठनलाई नियमित गर्न आवश्यक पर्ने पूर्वाधार निर्माण ,खानेपानी शौचालय सेनिटाइजर ,साबुन तथा सरसफाईको प्रबन्ध गरिनेछ ।

ख). विद्यार्थी भर्ना अभियान सञ्चालन गरि गाउँपालिकाका विद्यालय जाने उमेर समुहका सम्पूर्ण बालबालिकाहरू विद्यालय पुर्याउन पहल गरिनेछ । निःशुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण तथा जेहेन्दार र गरीब विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्तीको व्यवस्था गरी शिक्षामा सवै बालबालिकाको पहुँचको सुनिश्चितता गरिने छ । विद्यार्थीहरूलाई पढाइका साथसाथै अतिरिक्त क्रियाकलापमा समेत संलग्न गराउन सवै माध्यमिक विद्यालयहरूमा नियमित एथलेटिक्स, तेक्वान्दो लगाएतका खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ,

ग) गाउँपालिकाले निश्चित मापदण्ड बनाई नियुक्त गरिएका प्र.अ.को कार्यसम्पादन मुल्यांकनलाई निरन्तरता दिइनेछ , प्र.अ. सँग विद्यालयको समग्र भौतिक, शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्ने शर्त सहित करार सम्भौता भए अनुसार सोको मुल्यांकनका आधारमा सम्भौता थप गरिनेछ । सो सम्भौता बमोजिम शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्ने प्र.अ. लाई प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ । विद्यालयमा ईन्टरनेट सेवा, ई-एटेन्डेन्स, सिसिटिभि कम्प्युटर लगायत सेवा विस्तार गरी क्रमशः विद्यालयहरूलाई प्रविधिमैत्री बनाउँदै लगिनेछ,

घ). माण्डवी माध्यमिक विद्यालय नमुना विद्यालय छनौट भएको छ, नमुना विद्यालय निर्माणका लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकमको समुचित उपयोग मार्फत गाउँपालिकाकै नमुना विद्यालयको रुपमा विकास गरिनेछ । शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकन, शैक्षिक सामग्री तथा

भौतिक सुविधाको विस्तार र शिक्षकहरूलाई पुर्नताजगी तालिम उपलब्ध गराइने छ, विद्यालयको निरन्तर मुल्यांकन गरि उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयलाई पुरस्कार तथा न्युन नतिजा ल्याउने विद्यालयलाई सचेत गराई सुधारका लागि निर्देशन दिइनेछ,

ड) नेपाल सरकारले आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ का लागि पेश गरेको बजेट अनुसार विद्यालयमा कार्यरत विद्यालय कर्मचारी, विद्यालय स.का, कार्यालय सहयोगिहरूको न्युनतम पारिश्रमिकलाई गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोत समेतको उपलब्धताका आधारमा कमश कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ, विद्यालयमा शिक्षकको अभावलाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका शिक्षक अनुदान तथा विद्यालयलाई शिक्षक व्यवस्थापनका लागि नगद अनुदान दिई शिक्षकको न्युनतालाई परिपुर्ति गरिनेछ। गाउँपालिकाको दुर्गम बस्ति मुकचौर र पछाडी परेको बस्ति थक्लेनीका बालबालिका माथिल्लो शिक्षा लिनबाट बञ्चित भएका छन्। दुवै विद्यालयमा कक्षा थप गरि जोखिम मोलेर शिक्षा लिएका वा शिक्षा लिनबाट छुटेका बालबालिकालाई शिक्षामा पहुँच स्थापित गरिनेछ

च). स्वास्थ्य चौकि तथा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईबाट प्रदान गरिने खोप सेवा, सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य, पोषण लगाएतका जनस्वास्थ्य सेवाहरु र उपचारात्मक सेवाको लागि आवश्यक औषधी, उपकरण तथा स्वास्थ्य सामाग्रीको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ,

छ). स्वास्थ्य क्षेत्रबाट प्रदान गरिने खोप, सुरक्षित मातृत्व, प्रजनन स्वास्थ्य, पोषण जस्ता जनस्वास्थ्यसँग सम्बन्धित आधारभुत सेवा सुविधालाई प्रभावकारी बनाउन महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूलाई परिचालनमा उत्प्रेरित गर्नका लागि मासिक प्रोत्साहन भत्ता तथा मासिक बैठकमा आउदा बैठक भत्ताको व्यवस्था र मासिक संचार सुविधा दिइनेछ,

ज) स्वास्थ्य शिक्षा, सुचना तथा संचार, पोषण, खोप, भिटामिन कार्यक्रम संचालन गरी रोग लाग्न नदिने निवारणात्मक उपाय अवलम्बन गरिनेछ, बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम मार्फत सुनौला हजार दिनका आमा र बच्चालाई केन्द्र विन्दुमा राखेर पोषणका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ

झ). गाउँपालिकाले १५ सैयाको अस्पताल निर्माण कार्यको सुरुवात यसै वर्ष देखि सुरु गर्नेछ, र अस्पताल निर्माण कार्यलाई समयमै सम्पन्न गर्न अन्य निकायहरु सँग समन्वय गरिनेछ, गाउँपालिकाबाट

६ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु तथा वर्थिड सेन्टरहरुबाट २४ सै घण्टा प्रसूती सेवा उपलब्ध गराइने छ, वर्थिड सेन्टरहरुमा आवश्यक पर्ने सामाग्री तथा उपकरणको व्यवस्था गरिनेछ ,

ब).प्रजनन उमेरका दम्पतीहरुलाई प्रजनन नियन्त्रणका स्थायि र अस्थायि साधनहरु निशुल्क रुपमा उपलब्ध गराइने छ ,

ट). खोप सञ्चालन गर्न तथा गाउघर क्लिनिक सञ्चालन गर्नका लागि निर्माण भएका खोप केन्द्रहरुलाई क्रमश सुविधा सम्पन्न गर्नका लागि आवश्यक पर्ने फर्निचर र आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्था गरिनेछ ।

ठ). गाउँपालिकाले एम्बुलेन्स खरिद कार्यलाई अन्तिम चरणमा पुर्याएको छ । एम्बुलेन्स संचालनका लागि कार्यविधि बनाइ लागु गरिनेछ । मातृ तथा शिसु मृत्युदरलाई घटाउन गाउँपालिकाले घरमा हुने सुत्केरीलाई स्वास्थ्य संस्था सम्म ल्याउन निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइनेछ । गाउँपालिकामा भिडियो एक्सरे तथा एक्सरे सेवा सञ्चालनमा आएकोछ, यस सेवाबाट नागरिकले बढि भन्दा बढि फाइदा लिने गरि यो सेवाको प्रचार प्रसार गर्ने तथा आवश्यक पर्ने जनशक्तिलाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ,गाउँपालिकामा संचालनमा रहेको ल्याव सेवालाई सुदृढिकरण गरिनेछ ।

ड). ऐतिहासिक तथा धार्मिक स्थल, स्थानिय भाषा, धर्म, संस्कृतीको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने नीति गाउँपालिकाले लिनेछ । गाउँपालिकामा करिव ४० प्रतिशत मगर जातीको बसोबास रहेकोछ, मगर भाषाको संरक्षण तथा नयाँ पुस्तामा भाषाको हस्तान्तरण गर्नका लागि मगर बाहुल्य भएको बस्तिका ५ वटै वडाहरुमा मगर भाषा सिकाइ सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गरिनेछ । गाउँपालिकामा पछाडि परेका दलितहरुलाई उनीहरुको परम्परागत पेशाहरु, पञ्चेवाजाको संरक्षण र जीवन निर्वाहका लागि सञ्चालन गरेको आरनलाई आधुनिकरण गर्न दलित लक्षित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । गाउँपालिकामा परम्परागत गीत संगितको संरक्षण गर्न मारुनी नाचहरुको संरक्षण र प्रबर्द्धन गर्न ५ वटै वडाहरुमा मारुनी नाचको संरक्षण गरिनेछ,

ढ).महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपांग, दलित, आदावासी जनजाती समुदाय लक्षित कार्यक्रम संचालन गरी लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरणमा जोड दिइने छ । बालबालिका पुनर्स्थापना केन्द्र,जेष्ठ नागरिक आश्रय केन्द्र,अशक्त स्याहार केन्द्र स्थापना र संचालन गरिनेछ । टोल

विकास संस्थाहरूलाई परिचालन गरि घरेलु हिंसा,बालविवाह,बहुविवाह र छुवाछुत अन्त्यका लागि बहस,पैरवी तथा चेतनामुलक अभियान संचालन गरिनेछ ।

ण). युवाहरूका लागि खेलकुद, सीप तथा उद्मशिलता विकास, युवा क्लव र युवा संसद स्थापना र संचालन गरी युवालाई क्रियाशिल र सृजनशिल बनाउन अध्यक्ष कप खेलकुद कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ,

त). ५ वटै वडामा गठन भएका महिला सहकारीहरू तथा अन्य सहकारीहरूको संस्थागत क्षमता विकास तथा आय आर्जन गर्नका लागि सहकारी सम्बन्धि तालिमहरू संचालन गरिनेछ ,गाउँपालिकाले निर्माण गरेका चिस्यान केन्द्र,बहुउद्देशिय नर्सरीलाई सहकारीहरू मार्फत सञ्चालन गर्नका लागि सहकारीहरू सँग समन्वय गर्ने नीति लिइनेछ,

थ).महिला, किशोरी र बालबालिकामा हुने कुपोषणको अवस्थामा सुधार ल्याउन बहुक्षेत्रिय पोषण योजना कार्यान्वयनलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिने छ ,गाउँपालिकामा कुपोषण अन्त्यकालागि सबै क्षेत्रहरूको सहभागिता र क्रियाशिलतालाई आत्मसाथ गरिनेछ,

द).गाउँपालिकाको प्रत्यक्ष लगानी र गाउँपालिकाको बिशेष पहलमा संघिय सरकारबाट यस आबमा थुप्रै खानेपानीका आयोजनाहरू छनौट भएका छन् । ति आयोजनाहरू सम्पन्न गरि गाउँपालिकामा करिव ९० प्रतिशत जनतालाई शुद्ध खानेपानीको पहुँच पुर्याइ निर्वाचनका क्रममा तथा निर्वाचित भए लगत्तै गरेको पहिलो निर्णयले प्रत्येक नागरिकलाई खानेपानी पुर्याउन व्यत्त गरेका प्रतिवद्धता पुरा गर्ने दिशा तर्फ लागेका छौ । नेपालको सविधान ०७२ को धारा ३५ मा सबै नेपालीलाई शुद्ध खानेपानीको हक हुने र दिगो विकास लक्ष्य २०१६ देखि २०३० ले सबैका लागि सुधारीएको गुणस्तरिय खानेपानीको सुविधा व्यवस्थाको प्रावधान राखेको छ । सोही संबिधानको प्रावधान र दिगो विकास लक्ष्यलाई आत्मसाथ गदै यस गाउँपालिकाले अव क्रमिक रुपमा खानेपानी योजना सञ्चालन गर्दा एक घर एक धाराको निति अवलम्बन गदै निर्माण गरिने छ र निर्माण भई रहेका योजनामा समेत क्रमश यो सुविधा विस्तार गदै लगिने छ ।

ध). “गुणस्तरिय र दिगो खानेपानी हाम्रो आवश्यकता,पुर्ण सरसफाई, र स्वच्छता माण्डवीको प्रतिवद्धता” भन्ने नाराका साथ यस गाउँपालिकाका सबै जनालाई शुद्ध खानेपानी सुविधाको सुनिश्चितता र

समुदायको सहज पहुचका लागि आधारभुत स्तरको पानीको गुणस्तर परिक्षण प्रयोगशाला स्थापना गरिने साथै निर्माण हुने सबै योजनामा पानी सुरक्षा योजना लागु गरिने छ ।

न). खानेपानीका श्रोतहरु क्रमश घटदै रहेको अवस्थामा श्रोतको संरक्षणलाई विशेष प्राथमिकतामा राख्दै खानेपानीका मुहानहरुको संरक्षणमा गाउँपालिकाले विशेष ध्यान दिनेछ ,

प). गाउँपालिकाका सम्पूर्ण जनताको सरसफाईमा पहुँच बृद्धि गरि सफा घर स्वच्छ समुदाय, पुर्ण सरसफाई युक्त वडा निर्माणमा गाउँपालिकाले अभियान संचालन गर्दै सौचालय निर्माण गर्ने, करेशाबारी निर्माण गर्ने, हरियाली प्रबर्द्धन गर्ने, फोहोरमैला विर्सजन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिदै सरसफाई युक्त घर/ टोल सुनिश्चित गर्ने नीति लिइनेछ ।

फ).“माण्डवी वासिको रहर, घरभित्रको धुवा मूक्त घर” भन्ने नारालाई कार्यन्वयन गर्न सुधारीएको चुल्हो, गोवर ग्यास निर्माण लाई अभियानको रुपमा संचालन गरिने छ. सुधारिएको चुलो निर्माणमा अनुदान दिने गरि कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

ब).विद्यालय वच्चावच्चीको दोस्रो घर हो यसैले विद्यालयलाई सरसफाई तथा स्वच्छतामा नमूना बनाउदै विद्यार्थी हरुको स्वास्थ्य तथा स्वच्छता सरसफाईमा पहुच बृद्धि गर्न विद्यालय खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता योजना लागु गरिने छ र यस आ.व.मा पनि कमसेकम एउटा विद्यालयलाई सफा र स्वच्छ विद्यालय सुनिश्चित गरिने छ ।

भ).गाउँपालिकाको बहूदो जनसंख्या तथा सहरिकरणबाट उत्पादन भएको फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि सरोकारवालहरु सँग समन्वय गरि संकलन भएको फोहोरमैला विर्सजनका लागि रणनीति तय गरिनेछ,निर्माण भएको डम्पिङ साइटको स्तर उन्नती गरिनेछ,

म).गाउँपालिकामा गठन भएका अपाङ्ग संजाल ,जेष्ठ नागरिक संजाल बालबालिका संजाल सँग समन्वय गरि संजालहरु मार्फत शसत्तिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ, परिचयपत्र वितरण तथा शिपमुलक र व्यवसायिक तालिम संचालन गरिनेछ ।

य). माण्डवी गाउँपालिका जनयुद्धमा धेरै व्यक्तिहरु शहिदहरु भएको पालिका हो ।शहिदहरुको सम्मान र स्मरण गर्नु स्थानिय सरकारको कर्तव्य हो । यस वर्ष सहिदहरुको स्मरणमा पालिकाले पुकरुकमा सहिद

स्मृति पार्क निर्माण सम्पन्न गरेको छ । जिल्ला शान्ति समितिबाट प्रमाणित जनयुद्ध तथा लोकतन्त्र प्राप्तिका लागि शहिद भएका परिवारलाई मासिक रु १००० भत्ता दिइनेछ, तथा घाइतेलाई जीविकोपार्जनका लागि शिप विकास तालिम सञ्चालन गरिनेछ,

३. पुर्वाधार विकास क्षेत्र :

क).कोभिड-१९ को रोकथाम र नियन्त्रणको लागि नेपाल सरकारले लागु गरेको लकडाउनका कारण चालू आर्थिक वर्षमा ठेक्का प्रभावित भएका,कार्यसम्पन्न हुन नसकेका आयोजनाहरूलाई प्राथमिकतामा राखि यस आ.व मा कार्यसम्पन्न गरिनेछ,

ख).माण्डवी गाउँपालिका देखि वडा कार्यालय जोड्ने सडकहरूको स्तर उन्नती गरिनेछ, वडा नं ३ नयाँगाउँ देखि उदयपुरकोट जोड्ने सडकको स्तरउन्नतीका लागि प्रदेश सरकारको समपुरक कोष समेतका आधारमा स्तरउन्नती गरिनेछ ,गाउँपालिकाको कार्यालयमा जाने रिडरोड सडकलाई यस वर्ष कालोपत्र सम्पन्न गरिनेछ । गाउँपालिकाका करिव ९० प्रतिशत बस्तिहरू सडक संजालबाट जोडि सकेका छन् ति सडकहरूलाई बाह्रै महिना संचालनमा ल्याउन स्तरउन्नती गरिनेछ । सडक संजालमा नजोडिएका वस्तिलाई यसै वर्ष जोडि गाउँपालिकाका प्रत्येक वस्ति सडकको पहुँचमा पुऱ्याइनेछ,

ग) कृषि क्षेत्रको प्रमुख पुर्वाधार सिचाई कुलो निर्माण लाइ महत्व दिइनेछ,लिफ्ट सिचाइ आयोजनाहरूलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ, निर्मित सिचाइ कुलोहरूको मर्मत सम्भार गरी कृषी उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धी गर्न जोड दिईनेछ ,

घ).गाउँपालिकाले विगत वर्ष देखि नै जनमुखि कार्यक्रम संचालन गर्दै आइरहेको छ । गाउँपालिकाका सिमान्तकृत, गरिव जनता बत्ति मुनिको अध्यारो भनेभै गाउँपालिकामा उत्पादन भएको बिद्युतबाट बञ्चित भएका छन् ।सो विषयलाई मध्यनजर गर्दै हरेक वर्ष मिटरबक्स तार एमसिबि वितरण गर्दै आइरहेको छ । आगामि वर्ष सम्पुर्ण माण्डवी बासिको घरमा बिद्युतको पहुँच पुऱ्याउन सो कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । माण्डवी गाउँपालिकामा भिमरुक जलबिद्युत आयोजना रहेकोछ, उक्त आयोजनाबाट बार्षिक रुपमा जलबिद्युत रोयल्टि वाफत केहि रकम गाउँपालिकामा प्राप्त हुने गर्दछ । सो रोयल्टि रकमबाट गाउँपालिका बासिलाई केहि न केहि राहत दिनु पर्दछ, भन्ने मान्यताका साथ सम्पुर्ण गाउँबासिले मासिक रुपमा तिर्ने बिद्युत महशुलको न्युनतम २० युनिटसम्मको महशुल रकम

गाउँपालिकाले छुट दिइ सो बराबरको रकम गाउँपालिकाले तिर्नेछ । वैकल्पिक उर्जा प्रबर्द्धनमा जोड दिदै विद्युतिकरण गर्न बाकि भएका परिवारहरुलाई सौर्य उर्जा प्रविधि जडान मार्फत भए पनि उर्जामा आबद्ध गरिनेछ, वायोग्यास जडान गर्ने ,सुधारिएको चुलो जडान गर्ने तथा वायोमास जडान गर्न समेत नागरिकलाई प्रोत्साहान गरिनेछ ,

ड) गाउँपालिका कमश सहरिकरण हुदै गएको परिपेक्षमा नयाँ बन्ने घरहरु सुरक्षित र भुकम्प प्रतिरोधी बनाउने कुरालाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका भित्र बन्ने पक्कि भवनहरुले अनिवार्य नक्सा पास गर्नु पर्ने प्रावधानलाई कडाईका साथ लागु गर्दै भवन आचार संहिता कार्यन्वयनमा ल्याइनेछ ,

च) गाउँपालिकामा मर्मत सम्भार कोष खडा गरि सो कोषमा प्रयाप्त वजेटको व्यवस्था गरिनेछ ,सडकहरुको स्तरोउन्नती तथा मर्मत सम्भार सोहि कोषबाट हुने व्यवस्था मिलाइनेछ , बाह्रै महिना सडक यातायात संचालनका लागि गाउँपालिका जे.सि.भिलाई तयारी अवस्थामा राखिनेछ,

छ) माण्डवी गाउँपालिकामा रहेको मारसिवाड खेलकुद मैदानलाई पुर्णता दिन संघिय सरकार,प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको समेतको लागत साभेदारीमा खेलकुद मैदानका महत्वपुर्ण कार्यहरु सम्पन्न गरिनेछ,

ज) माण्डवी गाउँपालिकाको प्रशासकिय भवन निर्माण यसै आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरि नयाँ भवनबाट गाउँपालिकाका कार्यहरु संचालन गरिनेछ । गाउँपालिकाको भवन सम्पन्न गर्नका लागि आवश्यक श्रोतको सुनिश्चितता गरिनेछ ,

झ) माण्डवी गाउँपालिकाले खरको छानो मुक्त गर्ने यस अघिका कार्यक्रमबाट हालसम्म करिव ९ सय घरधुरी लाभांवि्त भएका छन् । एउटा मात्र घर भई खरको छानो भएका बाकि घरहरुमा यस वर्ष जस्तापाता वितरण गरि गाउँपालिकालाई खरको छानो मुक्त गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ ,

ञ) गाउँपालिकाको भौतिक पुर्वाधार विकास तथा निर्माण कार्यहरुमा अनिवार्य रुपमा स्थानिय उपभोक्ताको सहभागिताको सुनिश्चितता गरिनेछ,। गाउँपालिकामा निर्माण हुने पुर्वाधार विकास तथा निर्माण कार्यमा अनिवार्य रुपमा यसै गाउँपालिकाका अदक्ष कामदारलाई काममा लगाउने गरि नीति तय गरिनेछ । विकास कार्यमा जे.सि.भि लगाएतका उपकरणको उपयोगमा कमि ल्याई बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवाहरु तथा कोभिड १९ रोगका कारण रोजगारी गुमाएका युवाहरुलाई हाम्रो

विकाश हाथै युवा मार्फत भन्ने नाराका साथ सहभागिको सुनिश्चितता गरिनेछ । सार्वजनिक निर्माण कार्य गर्न चाहने तथा निर्माण व्यवसाय संचालन गरि स्वरोजगार बन्न चाहने माण्डवी गाउँपालिका भित्र स्थायी बसोबास गर्ने युवा तथा बेरोजगार युवाहरूलाई सार्वजनिक निर्माण कार्य गर्न गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने “घ” वर्गको इजाजत पत्र दर्ता गर्न लाग्ने दर्ता शुल्कलाई निशुल्क गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ,

ट) प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत प्राप्त बजेट तथा कार्यक्रमलाई कार्यविधिले तोके बमोजिम कार्य सम्पन्न गरिनेछ, त्यसका लागि बेरोजगार युवाको छनौट गर्दा अत्यन्तै गरिव र असहायलाई रोजगारीको सुनिश्चितता प्रदान गरिनेछ,

ठ) दिगो विकासका लक्ष्यहरूलाई स्थानियकरणका लागि आवश्यक नीति तथा कार्ययोजना तयार गरि दिगो विकासका लक्ष्य पुरा गर्नका लागि क्षेत्रहरूको पहिचान गरि कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ,

ड) गाउँपालिकामा रहेका खानीहरूको अन्वेषण तथा अध्ययन गरी उद्योग संचालनका लागि सकारात्मक पहल गरिनेछ । नेपाल सरकारले उद्योग संचालनका लागि यस गाउँपालिकामा अनुमति दिएका उद्योगहरूको अभिलेख राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । गाउँपालिकामा उद्योग संचालनका लागि अनुमति प्राप्त गरेका उद्योगहरूले कार्यसञ्चालन गर्दा प्रत्यक्ष प्रभावित जनतालाई रोजगारी लगाएतका सेवाको सुनिश्चितता गर्ने, बातावरण संरक्षणमा जोड दिने गरि कार्य गर्न गाउँपालिकाले समन्वय गर्नेछ । उद्योग संचालनका लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधारहरूको विकासमा स्थानिय जनता र उद्योगिहरू विचमा समन्वयात्मक भुमिका गाउँपालिकाले गर्नेछ ।

४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र :

क) गाउँपालिकाले वनाएको disaster plan अनुसार विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्सांकनका आधारमा विपद्हरूको रोकथाम तथा न्युनिकरणको लागि पूर्वतयारी ,प्रतिकार्य र पुनर्लाभका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थानिय विपद् व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेटको सुनिश्चितता गरिनेछ,

ख) सार्वजनिक तथा प्रति जग्गा र भु-क्षय भएका स्थानहरूमा स्थानीय जनता तथा उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी समेतको सहकार्यमा वृक्षारोपण गर्ने तथा सोको संरक्षण गरिनेछ, र एक घर १ विरुवा

कार्यक्रमलाई अगाडि बढाई अनिवार्य रूपमा विरुवा रोप्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ । वातावरण संरक्षणमा टोल विकाश संस्था, नागरिक तथा निजि क्षेत्र र गैर सरकारी संस्थाहरूलाई परिचालन गरिनेछ ।

ख). सडकको स्तरउन्नती कार्यलाई प्राथमिकता दिइ सडकको दुवै किनारामा हरियाली प्रबर्द्धन गर्न बृक्षारोपण कार्यलाई जोड दिइनेछ । बाल उद्यानहरू खुला क्षेत्र तथा हरियाली क्षेत्रहरूको पहिचान र विकाश गरिनेछ । सडक तथा अन्य पुर्वाधार निर्माण गर्दा विपद् जोखिम न्यूनिकरणका उपायहरू अवलम्बन गरी विकास र विपद् व्यवस्थापनलाई एकिकृत ढंगले अगाडी बढाइनेछ ,

ग) वातावरण मैत्रि स्थानिय नीति तयार गरि कम्तिमा एउटा वडालाई वातावरण मैत्रि वडा घोषणा गरिनेछ । वातावरण तथा सरसफाई कार्यक्रम संचालन गरी वातावरण तथा जलवायु परिवर्तनको बारेमा जनचेतना अभिवृद्धी गरिनेछ , वातावरणमा हुने प्रदुषणलाई न्यूनिकरण गर्न वातावरण संरक्षणका कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ, गाउँपालिकामा प्रदुषण स्तरको मापन कार्य गरिनेछ ,

घ). गाउँपालिका अर्न्तगतका सम्भावित भु-क्षय हुने, बाढि पहिरोले प्रभावित हुने तथा जलउत्पन्न प्रकोपका कारण क्षति पुग्ने स्थानहरूको पहिचान गरि सोको संरक्षण तथा सुरक्षाका लागि बृक्षारोपण गर्ने, तारजाली लगाउने तथा आवश्यक ठाउहरूमा ह्यिम पाइप तथा अन्य सामाग्री उपलब्ध गराई जनताकै सहभागितामा भु संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ,

ड). विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानिय प्रशासन, स्थानिय राजनैतिक दल, संघ संस्था र सरोकारवालाहरू संग समन्वय गरी उद्दार खोजी, राहत र पुनर्स्थापना कार्यलाई प्रभावकारी बनाईनेछ, विपद् व्यवस्थापनमा लागि प्राप्त भएको रकम र खर्चका बारेमा जनतालाई सयम समयमा जानकारी गराइनेछ,

च). सामुदायिक वनमा उच्चम प्रवर्द्धन गरी आय आर्जन गर्ने नीति लिइनेछ, सामुदायिक वनहरू सँगको सहकार्यमा वनको संरक्षण गर्ने नीति अवलम्बन गर्ने र वन डडेलोका कारण पर्यावरणमा परेको असरका सम्बन्धमा जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ , अनियन्त्रित रूपमा वन डडेलो लगाउने व्यक्तिको खोजि गरि दण्डित गरिनेछ , सामुदायिक वनहरूमा रुखहरूलाई कुरूप बनाई खोटो निकाल्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ, र अनाधिकृत रूपमा भइरहेको खोटो निकासि कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ,

छ) विपद् व्यवस्थापन ऐन,रणनीति तथा कार्ययोजना बनाई राहात ,उद्धार तथा पुनर्स्थापना कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ,गाउँपालिकामा आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापना गरिनेछ,उद्धार राहात सामाग्रि केन्द्रमा उपलब्ध गराई ति सामाग्रिको अभिलेख राखिनेछ । राहात, उद्धार र पुनर्स्थापनाका लागि आवश्यक श्रोतको सुनिश्चितता गरिनेछ ।

ज) स्थानिय कच्चा पदार्थमा आधारित लघु तथा घरेलु उद्यमहरुको प्रवर्द्धन गर्न सीपमुलक तालिमको व्यवस्था गरि उत्पादित बस्तुहरुको बजारिकरण सुनिश्चितता प्रदान गर्न सहयोग पुग्ने गरि कार्यक्रम बनाइनेछ,एक स्थानिय तह एक औद्योगिक ग्राम स्थापना गर्ने नेपाल सरकारको घोषणलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने जग्गाको व्यवस्थापन गरिनेछ ,

झ) विदेशबाट फर्केका तथा रोजगारीको खोजिमा रहेका व्यक्तिहरुमा रहेको सीपको विवरण समेत रोजगार सूचना केन्द्रमा अद्यावधिक गरि त्यस्तो जनशक्तिलाई स्थानीय तहभित्र उपलब्ध हुने निर्माण कार्य,सेवा व्यवसाय ,उद्योग,कृषि लगाएतका क्षेत्रका रोजगारदातासँग समन्वय गरी रोजगारी प्रदानका लागि कार्यक्रम तय गरिनेछ । बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवाहरुको यथार्थ तथ्यांक संकलन गरि वडा कार्यालयमा अभिलेख राखिनेछ । युवाहरुमा भएको सिप क्षमता र रुचिका आधारमा कम्तिमा एक घर एक व्यवसाय तथा रोजगार संचालनमा सहयोग पुग्ने खालका तालिम तथा उद्यमशिलता प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ,

ञ) माण्डवी गाउँपालिकाका महत्वपुर्ण चोक तथा वजार क्षेत्रलाई आधुनिकता भल्कने गरि सोलार वत्ति,सुरक्षित ढल निकास,फोहोरमैला संकलन,सार्वजनिक सौचालयहरुको सरसफाइ जस्ता कार्यहरु मार्फत सुन्दर र सफा राखिनेछ ।

ट).माण्डवी गाउँपालिकाको सिमाभित्र वग्ने माडिखोला र भिम्क खोलामा अनियन्त्रित रुपमा फोहोरजन्य पदार्थहरुलाई विसर्जन गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ,

ठ).गाउँपालिका भित्र मदिरा विक्रिवितरण गर्न इजाजत लिएका व्यवसायिको यथार्थ तथ्यांक संकलन गरि गाउँपालिकामा दर्ताका लागि आब्हान गर्ने र गाउँपालिका भित्र अनाधिकृत रुपमा मदिरा विक्रि वितरण कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ

५. शुसासन तथा संस्थागत विकास क्षेत्र :

क) सेवाप्रवाहलाई प्रविधिमैत्री बनाउन टोकन प्रणाली, अनलाइन रजिष्ट्रेशन, कम्प्युटर विलिङ्गलाई प्राथमिकताका साथ प्रयोगमा ल्याइनेछ । कोभिड -१९ महामारीका कारण सेवालिन आउने सेवाग्राहिलाई परेको समस्यालाई मध्यनजर गर्दै विद्युतिय माध्यमबाट सेवा प्रवाहलाई प्राथमिकता दिन गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय , वडा कार्यालयहरु तथा विषयगत शाखा वा इकाइलाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाइनेछ,

ख). आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालि बनाई आन्तरिक व्यवस्थापनलाई थप व्यवस्थित , पारदर्शि र मितव्ययी बनाइनेछ । प्रत्येक चौमासिकमा सार्वजनिक सुनुवाई गरिनेछ , सार्वजनिक परिक्षण र सामाजिक परिक्षण तेश्रो पक्षबाट गराई गाउँपालिकाको समग्र शुसासन र विकाश प्रक्रियाका बारेमा जनताको अभिमत ग्रहण गरिनेछ ।

ग). सेवा प्रवाह मापदण्ड(sop) बनाई लागु गरिनेछ । नागरिक वडापत्र, सोधपुछ कक्षको व्यवस्था र सूचना प्रविधिको प्रयोग द्वारा सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ । बैंकबाट वितरण भइरहेको सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई व्यवस्थित बनाइनेछ, बैंकसँग समन्वय गरि बैंक सम्म भत्ता लिन आउन नसक्ने अशक्त तथा जेष्ठ नागरिकलाई घरमै भत्ता वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

घ). सेवाप्रवाहमा घुम्तीसेवाहरुलाई प्राथमिकता दिइ जनतालाई घरदैलोमै सेवा दिइनेछ । सेवाप्रवाह प्रति सेवाग्राहि सन्तुष्ट भए नभएको एकिन गर्नका लागि सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण (Exit Pole) , उपभोक्ता सर्भेको सुरुवात गरिनेछ , गुनासो सुन्ने अधिकारीको व्यवस्था गरिनेछ, गाउँपालिकामा प्राप्त भएका गुनासोहरुलाई छिटो छरितो ढंगबाट सम्बोधन गरिनेछ ।

ड). जनता सँग अध्यक्ष कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ, जनताका अति आवश्यक योजनाहरु, उत्पिडित , अल्पसंख्यक तथा वञ्चितीमा परेका वर्गहरुको न्युनतम आधारभुत आवश्यकताहरुलाई यस कार्यक्रम मार्फत सम्बोधन गरिनेछ । जनताका सुख:दुखमा साथ दिने गरि जनता सँगै रहेर कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ,

च). वित्तिय अनुसाशन कायम राख्न उपभोक्ता समितिलाई अति आवश्यक आयोजनाका लागि बाहेक पेशकी दिने प्रावधानलाई नियन्त्रण गरिनेछ । साथै समयमा योजना सम्भौता गरि जेठ मसान्त सम्म

कार्य सम्पन्न गरी भुक्तानी लिने परिपाटीको विकास गरिनेछ, E-payment प्रणालीलाई यसै वर्षदेखि लागु गरिनेछ,

छ). प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रममा समेत लागत साभेदारी गरि निर्माण सम्बन्धि कार्यमा न्युन भएको निर्माण सामाग्रीको व्यवस्थापन गरिनेछ । भवन तथा सडक निर्माणका ठुला आयोजनाहरूमा समेत वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवाहरूलाई परिचालन गरिनेछ । स्थानिय स्तरका साना आयोजनाहरू, जनसहभागिता जुट्ने, स्थानिय श्रम,सिप र प्रविधिको प्रयोग हुने आयोजनाहरू उपभोक्ता समितिबाट गरिनेछ । उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूलाई नीतिगत,प्रशासनिक र आर्थिक विषयमा अभिमुखीकरण गरी रु. ३ लाख भन्दा बढीका आयोजनामा आयोजना सुचना पाटी राख्ने,उपभोक्ता समितिबाटै अनुगमन गर्ने प्रणालीको विकाश गरिनेछ, गुणस्तरीय काम गर्ने, लागत सहभागिता जुटाउने र समयमै सम्पन्न गर्ने आयोजनाको मूल्यांकन गरि उपभोक्ता समितिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

ज). गाउँकार्यपालिकाले संस्थागत क्षमता विकास योजना तयार गरि कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकासमा लगानी गर्ने नीति लिइनेछ,गाउँपालिका कार्यालय तथा सबै वडा कार्यालयहरूको थप संस्थागत क्षमता विकास गरिनेछ,

झ). अन्तर निकाय समन्वय बैठकहरू आयोजना गरी विकासमा सबै पक्षको सहयोग परिचालन गरिनेछ । स्थानिय तहहरूविच प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण र उपयोग,पुर्वाधार निर्माण,वातावरण संरक्षण,तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन,आपतकालिन सेवा व्यवस्थापन जस्ता विषयमा सहकार्य र समन्वय गरिनेछ । अन्तर सरकारी समन्वय र सहजीकरण गर्न गाउँपालिकामा संरचना गठन गरिनेछ । गाउँपालिकासँग सिमाना जोडिएका पालिकाहरूसँग समन्वयात्मक बैठक बसि साभ्का सरोकारका विषयमा छलफल गरि आयोजना तथा कार्यक्रम छनौट गरिनेछ ।

ञ).न्यायिक समितिलाई क्रियाशिल बनाईनेछ, मेलमिलापको माध्यम बाट जनताहरूलाई छिटो छरितो तथा सर्वसुलभ रूपमा न्याय पाउने व्यवस्था मिलाईनेछ, सबै वडाहरूमा मेलमिलाप केन्द्रको स्थापना गरिनेछ,सम्पूर्ण वडाहरूमा छनौट भएका मेलमिलापकर्ताहरूबाट वडा कार्यालयहरूमा मेलमिलापको माध्यमबाट न्याय सम्पादन गरिनेछ ।मेलमिलापकर्ताका लागि प्रोत्साहन समेत गर्ने नीति लिइनेछ ।

ट). आर्थिक विकास तथा गरिवी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउने, उत्पादनमुलक तथा छिटो प्रतिफल दिने, राजस्व परिचालनमा योगदान पुर्याउने, सामाजिक न्याय ,लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमा योगदान पुर्याउने आयोजना तथा कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरिनेछ,

ठ).कोभिड-१९का कारण व्यापार व्यवसायमा तथा सेवा क्षेत्रमा पर्न गएको नकारात्मक असरबाट राहत प्रदान गर्न व्यवसाय कर,घरबहाल कर,जस्ता करका क्षेत्रमा परेको असरको मुल्यांकन गरी कर सहूलियत प्रदान गरिने नीति लिइनेछ । यस क्षेत्रमा उठ्ने राजस्वलाई थप व्यवस्थित गरि राजस्व परिचालन तथा राजस्व चुहावट नियन्त्रणमा जोड दिइनेछ । गाउँपालिकाको आय वृद्धि गर्न तथा राजस्वको परिचालन वृद्धि गर्न राजस्वका दरहरु न्यून गर्दै दायरा फराकिलो बनाइनेछ । करका दरलाई बाञ्चित सीमा भित्र राखिनेछ । प्रगतिशिल करको माध्यमबाट धनी र गरिव बिचको खाडल कम गर्दै लगिनेछ । राजस्वका थप क्षेत्रहरु पहिचान गर्न राजस्व सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । गैरकर राजस्व, सेवा शुल्क तथा दस्तुर संकलन गर्ने कार्य वडा स्तरबाटै कम्प्युटराइज्ड पद्धति बाट प्रविष्ट गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ । संकलन हुने राजस्व बाँडफाडको लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य विभिन्न निकायसँग समन्वय गरिनेछ ।

ड) कोभिड-१९ को कारण उत्पन्न असहज परिस्थितिको सामना गर्न तत्कालीन आवश्यकता पहिचान ढाँचाबाट प्राथमिकतामा परेका क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन गर्न निजी क्षेत्र,स्थानिय तहमा कार्यरत गैरसरकारी संस्था ,सहकारी संस्था तथा स्थानिय सामुदायिक संस्थाहरु समेतलाई परिपुरक भुमिकामा परिचालन गरिनेछ,गैर सरकारी संस्थाहरुले वार्षिक रुपमा गर्ने कार्यहरुलाई गाउँपालिका कै वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गरिनेछ ।

ढ) पंजीकरणको कार्यलाई व्यवस्थित गर्नको लागि अनलाइन प्रणाली व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणाली(Vital Event Registration and Social Security Management Information System) लाई थप सुदृढिकरण गरिनेछ । गाउँपालिकाको सम्पूर्ण तथ्यांकहरु झल्कने गरि डिजिटल प्रोफाइल निर्माण गरिनेछ ।

ण) सेवा प्रवाह गर्ने कर्मचारीहरुका लागि सहज कार्य वातावरण सिर्जना गरिनेछ । साथै यो क्षेत्रमा सरकारी कर्मचारीहरुमा जनताको सेवाभाव जागृत गराउने र गाउँपालिकाका निर्णयहरुलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनका लागि तत्पर हुने अवस्थाको सिर्जना हुने वातावरण मिलाइनेछ । भौगोलिक क्षेत्रको बिकटता समेतलाई मध्यनजर गर्दै काम गर्नुपर्ने बाध्यता भएकाले आगामी दिनमा प्रोत्साहन

भत्ताको व्यवस्था मिलाउनेतर्फ पहल तथा अध्ययन गरिनेछ । उचित र बस्तुनिष्ठ मुल्याङ्कनको आधारमा कार्यको प्रकृति हेरी कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकास तालिम, पुरस्कार तथा दण्ड-सजायको समेत व्यवस्था मिलाईनेछ । सेवा प्रवाहलाई प्रविधि मैत्री बनाउदै गुणस्तरीय र भ्रष्टाचार विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ । नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई १० दिनको पर्यटन काजको व्यवस्था गरिनेछ

त).सेवाप्रवाहको लागि आवश्यक पर्ने न्युनतम प्रशासनिक खर्चको लागि बजेट विनियोजन गरी प्रशासनिक संरचना र कार्यलाई मितव्ययी बनाउदै कोभिड-१९ का कारण अर्थतन्त्रमा पर्ने नकारात्मक असरलाई कम गर्न अनुत्पादक खर्चहरू कटौती गरिनेछ,

थ) माहामारीको समयमा,विपद् व्यवस्थापनका कार्यमा र गाउँपालिकाको सुरक्षा जस्ता विषयमा सहयोग गर्न नेपालको संविधानले दिएको अधिकार अर्न्तगत रहेर गाउँ प्रहरीलाई परिचालन गरिनेछ ।

द) स्थानिय सरकार गठन भए पश्चात माण्डवी गाउँपालिकाले भौतिक पुर्वाधार विकाश, एक घर एक धारा खानेपानी निर्माण ,विद्यालयमा भौतिक तथा शैक्षिक गुणस्तर सुधार, विपद् व्यवस्थापन लगाएत आर्थिक ,सामाजीक क्षेत्रमा उल्लेख्य कार्यहरू गरेका छौ । माण्डवीको समग्र विकाश र समृद्धिमा स्थानिय सरकारको जिम्मेवार तहमा हुँदा वा नहुँदा समेत सदैव लाग्ने प्रण गर्दै आज सम्म अर्थपूर्ण र महत्वपूर्ण सहयोगा पुर्याउने अन्य स्थानीय तहहरू, प्रदेश सरकार, केन्द्र सरकार तथा सरकार बाहेकका अन्य क्षेत्रहरू निजी क्षेत्र,राजनैतिक दलहरू, गैर सरकारी संस्थाहरू, दातृ निकायहरू, नागरिक समाज, प्रबुद्ध वर्गहरू तथा विकास साभेदारहरूलाई भोलिका दिनहरूमा समेत साभेदारी र सहयोग गर्न हार्दिक आवाहन गर्दछौ ।

ध) अन्त्यमा , माण्डवी गाउँपालिकाको विकासमा सक्रिय योगदान पुर्याउनु हुने राजनीतिक दलहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, सुरक्षाकर्मीहरू, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, सञ्चार जगत सहकारी तथा सामुदायिक क्षेत्र सञ्चारमाध्यम लगाएत सम्पूर्ण माण्डवीबासी दाजु भाई तथा दिदी बहिनीहरूमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यावाद !!!

श्रीधर रोका

अध्यक्ष

माण्डवी गाउँपालिका , जस्पुर, प्यूठान